

SMARTHOUSE
PRESENTS

A FILM BY
KEVIN OSEPA

LA ÚLTIMA

ASCENSIÓN

SMARTHOUSE PRESENTS LA ÚLTIMA ASCENSIÓN

STARRING KENDRICK ETMON, YOLANDA FANEYT AND ABEL SÁNCHEZ GONZÁLEZ

COSTUME, HAIR AND MAKE-UP SUZETTE MARTINA PRODUCTION DESIGNER KEVIN OSEPA CHOREOGRAPHER CLINT GOSEPA GAFFER PITOPOLLO SOUND RECORDIST CHRIS DE GEUS

COMPOSERS COLIN BENDERS, TJEERD BOMHOF AND MATHIAS JANMAAT SOUND DESIGNER GIJS DEN HARTOGH COLOURIST ROMAN STRIJBOS VFX SUPERVISOR BECANTI WIJNBERGH EDITOR ELLEMIEKE MIDDELHOFF NCE

DIRECTOR OF PHOTOGRAPHY MYRTHE MOSTERMAN NSC LINE PRODUCER MANDY LIM PRODUCED BY DANIELLE GUIRGUIS WRITTEN AND DIRECTED BY KEVIN OSEPA

SMARTHOUSE
CREATIVE IMPACT STUDIO

NL FILM
FONDS

M
mondsean
fund

AF
amsterdams
fonds voor de
kunst

FONDS 21

Prins Bernhard
Cultuurfonds

De Korte
Verbeelding

REGIE & SCENARIO: Kevin Osepa

PRODUCENT: Danielle Guirguis

CAST: Kendrick Etmon, Yolanda Faneyt, Abel Sánchez González

FILMLENGTE: 23 minuten

GENRE: Magisch realistisch

NEDERLANDSE PREMIÈRE: 26 september op het Nederlands Filmfestival

GESELECTEERD VOOR: Forum van de Regisseurs & Gouden Kalf Competitie

VERTONING: Vanaf 8 oktober als onderdeel van de tentoonstelling *Unpacking Boijmans* in het Museum Boijmans Van Beuningen

TEASER: <https://vimeo.com/smarthousefilms/luca-teaser>

IMDB: https://www.imdb.com/title/tt21213384/?ref_=ttco_co_tt

STILLS: <https://smarthouse.amsterdam/la-ultima-ascension/>

De film is tot stand gekomen in het kader van De Korte Verbeelding, een samenwerking van het Mondriaanfonds en het Nederlands Filmfonds, en ondersteund door het Amsterdams Fonds voor de Kunst, Fonds 21 en het Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied.

SMARTHOUSE

CREATIVE IMPACT STUDIO

Nieuwe Achtergracht 17

1018 XV Amsterdam

CONTACT: Beatrice Lontani

beatrice@smarthouse.amsterdam

Telefoon: 020-2337957

LOGLINE

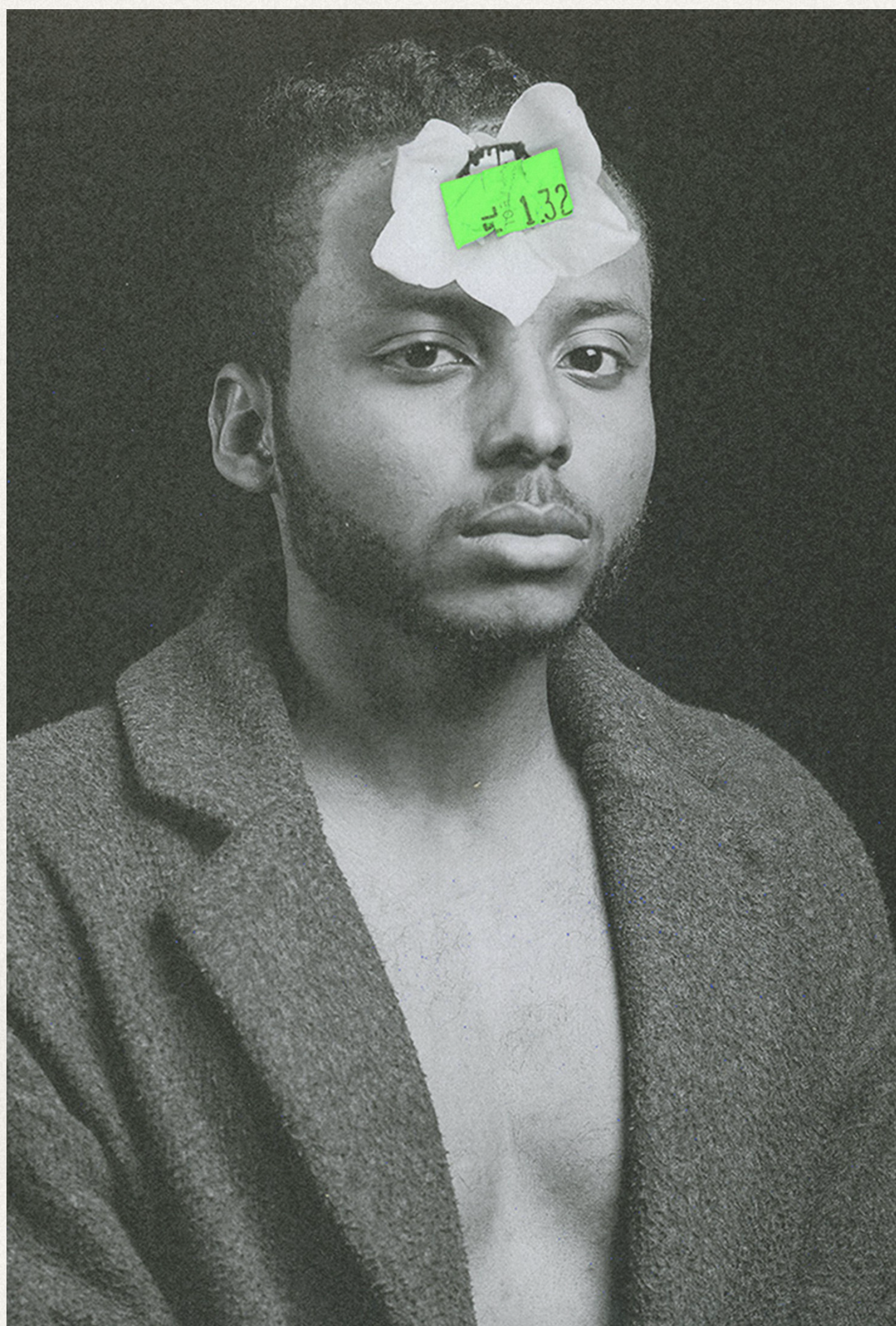
Dankzij de magie van Curaçao ontstijgen een moeder en haar zoon een pijnlijk verlies.

SYNOPSIS

Rowin gaat iedere dag naar de rotskust van Curaçao om vis te vangen. Hoewel zijn moeder Gracia het niet wil, blijft hij gaan, als magnetisch aangetrokken tot het water. Daar komt hij in contact met een verschijning uit een andere, prekoloniale wereld. Woordeloze ontmoetingen volgen, vol magie, rituelen en synchroniteit. Moeder en zoon blijken verwickeld in een rouwproces, dat ze uit elkaar drijft. Maar de natuurkrachten van Curaçao met haar mystieke en beladen geschiedenis zorgen ervoor dat hun pijn kan helen. La Ultima Ascensión is een gelaagde en symbolische ode aan het eiland en haar talloze onvertelde verhalen, gedragen door Afro-Caraïbische en inheemse spiritualiteit.

BIOGRAFIE KEVIN OSEPA

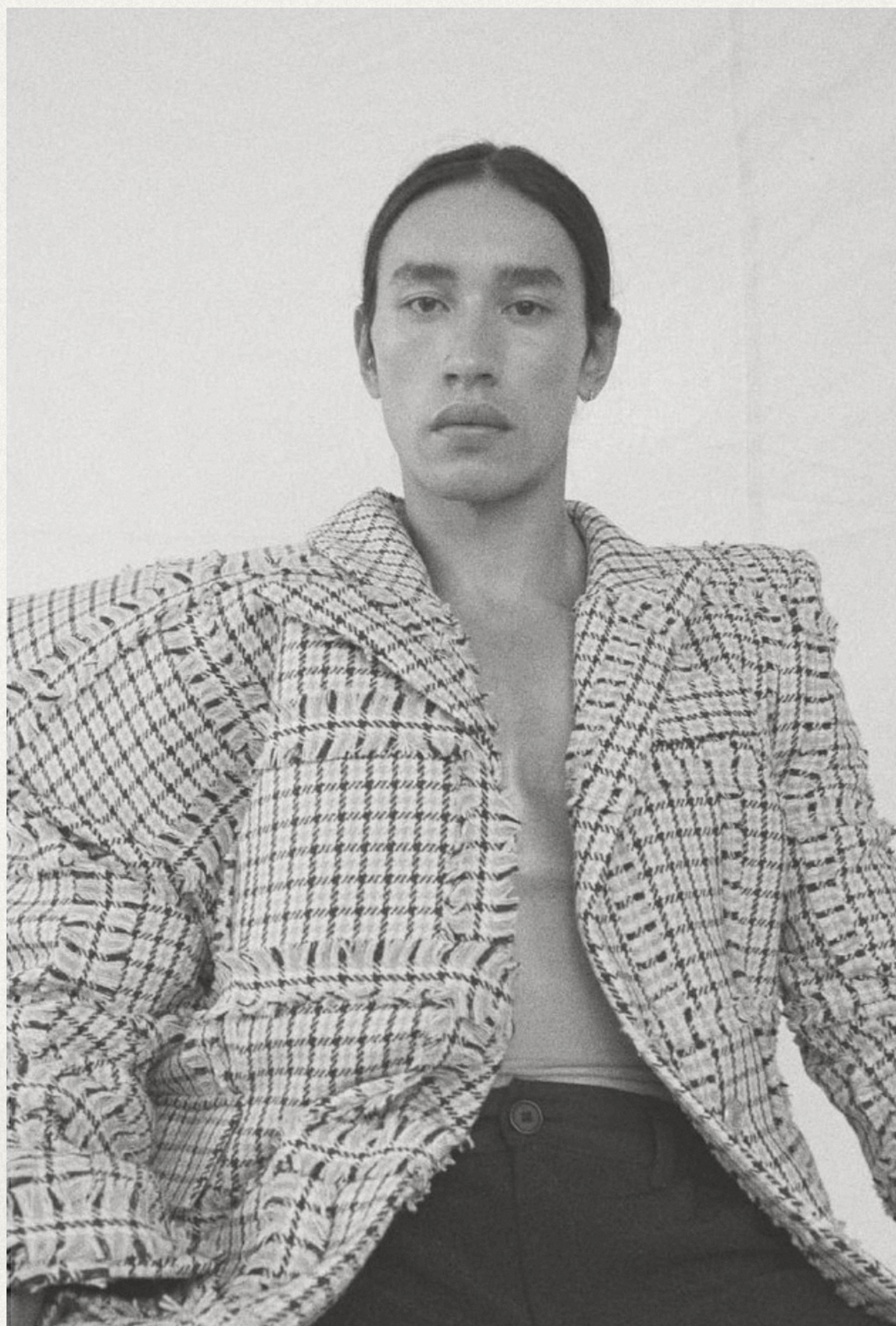
Kevin Osepa (1994) is geboren en getogen op Curaçao. In 2017 studeerde hij af aan de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht in de richting fotografie. Met het project *Mester Blousé*, waarin hij onderzoekt hoezeer zijn identiteit is gevormd door de spiritualiteit en rituelen van zijn geboorteland, werd hij de jongste genomineerde ooit voor de Volkrant Beeldende Kunstprijs. Al snel volgden talloze nominaties, prijzen en tentoonstellingen in onder meer Stedelijk Museum Schiedam, Nederlands Fotomuseum, Amsterdam Museum en TENT. Zo groeide Osepa binnen korte tijd uit tot belangrijke jonge stem in de kunstwereld. Hij verlegde zijn focus van fotografie naar film, en sleepte met zijn debuut *Watamula* (2020) drie nominaties voor een Gouden Kalf in de wacht. Een sleutelthema in Osepa's oeuvre is zijn onderzoek naar Afro-Caraïbische identiteit binnen een postkoloniale werkelijkheid. De verhalen die hij vertelt hebben vaak een sterk persoonlijk uitgangspunt.

BIOGRAFIE KENDRICK ETMON

Kendrick studeerde in 2019 af van de Toneelacademie Maastricht. Tijdens zijn studie was hij al te zien in een twee producties van regisseur Marcus Azzini voor Toneelgroep Oostpool. Tevens speelde hij in de tv series *Stanley H* en *Dit zijn wij*. Kendricks ouders komen uit Curaçao maar zelf is hij in Nederland geboren en opgegroeid.

BIOGRAFIE ABEL SÁNCHEZ GONZÁLEZ

De Mexicaanse Abel Sánchez Gonzálo werkt vanuit Mexico City als model. Kevin Osepa scoutte hem via Instagram, en na een indrukwekkende casting video speelde Abel zijn eerste filmrol als Shi.

BIOGRAFIE DANIELLE GUIRGUIS

Danielle Guirguis begon als Assistent Producent op Paul Verhoevens *Zwartboek*, was betrokken bij *Komt een Vrouw bij de Dokter* van Reinout Oerlemans en *De gelukkige Huisvrouw* van Antoinette Beumer als Executive Producer en produceerde de tiener hit films *Spijt* en *Razend* van Dave Schram.

Daarna was het hoog tijd om haar eigen productiemaatschappij Smarthouse Films op te zetten. Na vele korte films en service producties (o.a. voor Netflix en Canal +) veroverde de eerste speelfilm *La Holandesa* het festivalcircuit met een wereld première in Toronto op TIFF en twee Gouden Kalf nominaties voor Beste Film en Beste Actrice. In 2015 kwam daar Smarthouse Commercials bij en produceerde ze voor internationale merken en reclamebureaus.

De mode documentaire *Puck & Hans - Made in Holland* was de best bekeken film van 2019 van AVROTROS CloseUp en een hit in de bioscopen. De film *Nummer achttien - The breath of life* van videokunstenaar en performance artist Guido van der Werve komt in 2023 in de bioscopen en op de documentaires over 's werelds eerste circulaire couturier Ronald van der Kemp en de Amsterdamse dragqueen Jennifer Hopelezz zijn in post productie.

In 2021 ging het roer om en veranderde Smarthouse van productiemaatschappij van speelfilms en commercials in een Creative Impact Studio. Smarthouse werkt uitsluitend met purpose driven filmmakers en merken en helpt hen hun verhaal te vertellen. Alles is gericht op impact op people and planet.

Danielle is tevens Penningmeester van de Executive Board van de producenten vereniging ACE, co-founder van AdGreenNL (om duurzaamheid in de reclame industrie te bevorderen) en partner van het Sustainability programma van Startup Bootcamp en spreker op impact events.

IN GESPREK MET DE REGISSEUR

La Última Ascensión is een korte film vol magie, spiritualiteit en symboliek, opgenomen te midden van de betoverende natuur van Curaçao. Regisseur Kevin Osepa vertelt een indringend verhaal over verlies, rouw, hoop en wederopstanding – dat als metafoor voor het verhaal van het eiland gezien kan worden. Je zou bijna vergeten dat Osepa pas vijf jaar geleden afstudeerde aan de HKU, richting fotografie. Met zijn filmdebuut *Watamula* (2020) werd hij genomineerd voor Beste Debuut Film, Forum van de Regisseurs en het Gouden Kalf. Bij het maken van *La Última Ascensión* kon hij nog zelfverzekerder te werk gaan, met meer focus op het concept. Het resulteert in een urgente, adembenemende en wonderbaarlijke film die visueel én conceptueel ijzersterk in elkaar zit.

EEN VERHAAL MET ONEINDIG VEEL LAGEN

Net als in Osepa's voorgaande projecten staat de Afro-Caraïbische cultuur centraal, inclusief de nog altijd doorwerkende trauma's veroorzaakt door het kolonialisme. In zijn nieuwste film gaat het daarbij niet alleen om de verhalen van tot slaaf gemaakte mensen en hun nakomelingen, maar ook om wat de oorspronkelijke bewoners van het eiland is aangedaan. Het maakt *La Última Ascensión* een bijzonder gelaagde film. Want naast post-koloniale trauma's laat hij ook zien hoe magisch realistische krachten, voortvloeiend uit dat verleden, geïntegreerd zijn in het huidige eilandleven. Het verhaal lijkt eenvoudig: de jonge Rowin gaat dagelijks naar de kust om te vissen. Zijn moeder, Gracia, wantrouwt de aantrekkingskracht die de zee op hem heeft. Geleidelijk wordt duidelijk dat beiden op hun eigen manier een verlies verwerken. Samen helen ze van hun verdriet – een proces waarbij de oerkrachten van het eiland een hoofdrol spelen, evenals de zee, die eeuwig geeft en neemt. Op een symbolisch niveau verwijst de zee onder meer naar het doopritueel en naar het verschepen van tot slaaf gemaakt mensen. De betekenis van het water is ambigu: 'Ik zie de zee als onschuldige drager, die voor goed én voor kwaad wordt gebruikt', aldus Osepa.

Hij filmde o.a. in Ascensión, Curaçao: een plek met een mystieke en beladen geschiedenis. Hier begroeven de oorspronkelijke bewoners van het eiland, de Caquetio, hun doden voor de tweede keer, waarna ze naar de hemel konden opstijgen. Nadat de Caquetio van het eiland werden verdreven, werd het een handelspost voor tot slaaf gemaakte mensen. Ascensión, zo geloofden ze, was een plek waarvandaan ze terug konden vliegen naar hun vaderland en hun vrijheid. Hoewel beide geschiedenissen elkaar in de tijd niet raakten, zijn ze verbonden in hun pijn en komen ze samen op deze bijzondere plek. In de film ontmoeten ze elkaar.

Dit verhaal wordt voor een groot deel verteld door middel van choreografie: in *La Última Ascensión* wordt spaarzaam gecommuniceerd met woorden, maar des te meer met lichaamstaal, dans en rituelen. 'Doormiddel van bewegingen wordt het verhaal op een gedeconstrueerde manier verteld', aldus de regisseur. Hij werkte nauw samen met Curaçaose choreograaf Clint Gosepa, waarbij ze zich lieten inspireren door de natuur, muziek en de traditionele dansen Seu (om de oogst te vieren) en de Tambú die werd gebruikt als een vorm van verzet.

DE MAGIE VAN HET EILAND

Een belangrijke inspiratiebron voor Osepa is brua – een verzamelnaam voor spirituele praktijken met elementen uit verschillende Afro-Caraïbische geloofssystemen en het katholicisme. De rituelen worden omgeven met geheimzinnigheid. Osepa: ‘Het is iets wat binnenshuis gebeurt; je praat er niet openlijk over.’ De taboesfeer rondom brua is een overblijfsel van het koloniale bewind, dat deze praktijken verbodt. Het is dan ook niet vanzelfsprekend om ze in beeld te brengen. Osepa: ‘Vooral bij de oudere generaties roept het veel op dat ik het bij naam noem. Maar het wordt ook gewaardeerd, omdat ik me vooral op de helende en beschermende werking van brua richt.’ Het bijgeloof, de geesten verhalen, de rituelen: het is belangrijk cultureel erfgoed dat maar zelden is vastgelegd en opgetekend.

Voor het filmen ging Osepa terug naar Curaçao, waar hij sinds 2012 niet meer woont. ‘Sindsdien word ik achtervolgd door het verlangen naar het gevoel thuis te zijn. Hoewel mijn navelstreng er is begraven, vind ik het op Curaçao niet meer terug. Maar het eiland heeft een rijke geschiedenis, vol verhalen die nog niet zijn verteld. Om die vanuit mijn eigen kennis en culturele achtergrond te mogen vertellen – dat is een grote eer.’

DE KRACHT VAN SAMENWERKEN

Samenwerken is van groot belang voor de regisseur. ‘Ik maak de film niet alleen – we doen het samen. Ik vind het belangrijk om te werken met mensen die roots hebben op Curaçao.’ Kendrick Etmon bijvoorbeeld, die in *La Última Ascensión* voor het eerst een hoofdrol speelt. Of Yolanda Faneyt, die diens moeder speelt, en in het dagelijks leven o.a. werkt als rouwcoach. Osepa: ‘Dat was heel betekenisvol. We hebben diepe, persoonlijke gesprekken gehad over rouwen.’ Ook de samenwerking met cinematograaf Myrthe Mosterman werkte inspirerend: ‘Het was fijn dat ze kritisch en betrokken was. Ze zat meteen zo goed in het verhaal. Ze was streng en praktisch wanneer het nodig was maar ook heel erg gevoelig voor alle facetten en dat was een match made in heaven want zo vult ze mij aan. Het was een hele fijne ping pong. Een DoP waar ik hoop vaker mee samen te werken.’ *La Última Ascensión* is op film gedraaid: ‘Dat is echt mijn ode aan het eiland. Er zijn al ruim dertig jaar, sinds Ava & Gabriel van Felix de Rooy, geen grote films meer analoog gedraaid op Curaçao. Het eiland komt echt tot zijn recht wanneer je het op film vastlegt: je proces is meer organisch, je werkt met wat de natuur aan je geeft.’

Over de samenwerking met producent Danielle Guirguis van Smarthouse: ‘Danielle was mijn aanmoediger en was mijn veilige plek om mijn wolken van ideeën samen te laten komen. Ik kan altijd in alle opzichten mezelf zijn, in alle facetten van het proces. Dat is voor mij als maker het belangrijkste. Iemand die mij vertrouwen geeft, snapt waar ik naartoe wil en mij helpt om altijd scherp te blijven en de kern te vinden.’

Ten slotte werkte Osepa samen met zijn familie: ‘Ik heb zoveel geleerd van mijn moeder wat betreft art direction. Voor deze film hebben we samen locaties gescout, de kleding uitgezocht en set design gedaan. Mijn zusje werkte mee als set dresser. Met haar heb ik vroeger zo veel gefotografeerd. Het voelt alsof de cirkel rond is.

La *La Última Ascensión* is een diep persoonlijke film, dat merk je aan alles. Osepa ‘Wanneer je iemand verliest, weet ik uit eigen ervaring, wil je maar één ding: dat diegene er weer is. Maar dat is het enige dat je niet kunt krijgen. Ik wilde een film maken waarin dat onmogelijke wel kan gebeuren.’ Het einde van de film heeft, in al haar mystieke synchroniteit en catharsis, ook iets verontrustends. Maar soms moet een wond opnieuw worden geopend – om vervolgens voorgoed te helen.

BLUE CURAÇAO (WERKTITEL)

TALENT ONTWIKKELINGSPROGRAMMA VOOR DE ANTILLEN

LUA is een lokaal verhaal, hetgeen wij wilden vertellen met hulp van zoveel mogelijk lokale makers. Dat is min of meer gelukt; choreografie, kleding, haar en make up, catering, gaffer, locatie scout, en art direction en de vertolking van de rollen is gedaan door mensen van het eiland. Tijdens het filmen merkten wij dat er een grote behoefte bij (jonge) filmmakers is om te laten zien wat ze kunnen. Alleen... dat vereist niet alleen veel geld, maar ook apparatuur en kennis. Iets wat niet altijd direct voor handen is op de Antillen. Dit vormt een probleem, omdat vele fondsen en opleidingen stellen dat je pas mag aanmelden wanneer je tenminste een korte film hebt gemaakt. Daarom ontwikkelen Kevin en Smarthouse Creative Impact Studio samen *Blue Curaçao*. Een talent ontwikkelingsprogramma voor producenten en regisseurs van de Antillen die hen in de gelegenheid stelt om een korte film te maken. Een programma dat verder gaat dan kennisoverdracht via workshops en talks maar filmmakers effectief op de rit helpt door te doen.

CAST

ROWIN	Kendrick Etmon
GRACIA	Yolanda Faneyt
SHI	Abel Sánchez González
AARON	Malcolm Damiana
NEIGHBOUR	Etna Ricardo
BABY	Q’zaiah Walter Qshaidion Constanca

CREW

REGIE & SCENARIO	Kevin Osepa
PRODUCENT	Danielle Guirguis voor Smarthouse Creative Impact Studio
LINE PRODUCER	Mandy Lim
DOP	Myrthe Mosterman NSC
GAFFER	PITOPOLO
SOUND RECORDIST	Chris de Geus
PRODUCTION DESIGNER	Kevin Osepa
COSTUME, HAIR AND MAKE UP	Suzette Martina
CHOREOGRAPHER	Clint Gosepa
COLOURIST	Roman Strijbos
VISUAL EFFECTS & SUPERVISION	Becanti Wijnbergh
SOUND DESIGNER	Gijs den Hartogh
COMPONISTEN	Colin Benders, Tjeerd Bomhof, Mathias Janmaat
EDITOR	Ellemieke Middelhoff NCE

